

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 4096/2024
16.04.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Мирослав Рајковић, адвокат из ..., против тужених Јавног предузећа „Путеви Србије“ Београд, Предузећа за путеве „Ваљево“ АД Ваљево, чији је пуномоћник Душан Деспотовић, адвокат из ... и Општине Уб, чији је законски заступник Општинско правобранилаштво Уб, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог Предузећа за путеве „Ваљево“ АД Ваљево, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3600/22 од 30.08.2023. године, исправљене решењем истог суда Гж 3600/22 од 17.01.2024. године, у седници одржаној 16.04.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија туженог Предузећа за путеве „Ваљево“ АД Ваљево, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3600/22 од 30.08.2023. године, исправљене решењем истог суда Гж 3600/22 од 17.01.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Убу П 715/20 од 18.05.2022. године, ставом првим изреке, обавезани су тужени ЈП „Путеви Србије“ Београд и Општина Уб да тужиљи солидарно на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове плате 100.000,00 динара, на име претрпљеног страха 130.000,00 динара и на име материјалне штете 10.800,00 динара са законском затезном каматом на напред наведене износе почев од 18.05.2022. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила солидарно обавезивање тужених ЈП „Путеви Србије“ Београд и Општине Уб да јој на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова на име естетске наружености плате солидарно 100.000,00 динара као и већи део тужбеног захтева од износа досуђених ставом првим изреке и то на име претрпљених физичких болова до износа од 400.000,00 динара и на име претрпљеног страха до износа од 200.000,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила обавезивање туженог Предузећа за путеве „Ваљево“ АД Ваљево да јој на име нематеријалне штете због претрпљених душевних болова на име естетске наружености плате 100.000,00 динара, на име претрпљених физичких болова 400.000,00 динара и на име претрпљеног

страха 200.000,00 динара, као и на име трошкова лечења 10.800,00 динара са законском затезном каматом на напред наведене износе почев од 18.05.2022. године до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезани су тужени ЈП „Путеви Србије“ Београд и Општина Уб, да тужили солидарно на име трошкова поступка плате 233.300,00 динара са законском затезном каматом на напред наведени износ почев од извршности пресуде до исплате. Ставом петим изреке обавезана је тужила да туженом Предузећу за путеве „Ваљево“ АД Ваљево, на име парничних трошкова исплати 88.709,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3600/22 од 30.08.2023. године исправљене решењем истог суда Гж 3600/22 од 17.01.2024. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужених Јавног предузећа „Путеви Србије“, и Општине Уб и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, одбијена је, као неоснована жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда у ставу другом изреке. Ставом трећим изреке, преиначена је првостепена пресуда у делу става трећег изреке, тако што је обавезан тужени Предузеће за путеве „Ваљево“ АД Ваљево, да солидарно са туженима Јавним предузећем „Путеви Србије“ Београд и Општином Уб, исплати тужили на име нематеријалне штете због претрпљених физичких болова износ од 100.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 130.000,00 динара и на име материјалне штете износ од 10.800,00 динара са законском затезном каматом од 18.05.2022. године до исплате, док је у преосталом делу става трећег изреке потврђена првостепена пресуда и жалбе тужиле и тужених Јавног предузећа „Путеви Србије“ Београд и Општине Уб, одбијене, као неосноване. Ставом четвртим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу четвртом изреке првостепене пресуде, тако што су обавезани тужени Јавно предузеће „Путеви Србије“ Београд и Општина Уб, да тужили на име трошкова парничног поступка солидарно исплати износ од 172.300,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате. Ставом петим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу петом изреке првостепене пресуде, тако што је обавезан тужени Предузеће за путеве „Ваљево“ АД Ваљево да солидарно са туженима ЈП „Путеви Србије“ Београд и Општином Уб исплати тужили на име трошкова парничног поступка износ од 172.300,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом шестим изреке, одбачена је жалба тужене Општине Уб изјављена против става другог изреке првостепене пресуде, као недозвољена. Ставом седмим изреке обавезани су тужени да тужили на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплате износ од 9.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени Предузеће за путеве „Ваљево“ АД Ваљево је благовремено изјавио ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11...10/23) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је дана 13.09.2020. године, у вечерњим сатима, шетајући тротоаром Улице ..., у ком делу је наведена улица у саставу државног пута 2А категорије у насељеном месту ..., запела за остатак саобраћајног

знака – избочину која се налазила на тротоару, након чега је пала и ударила горњом вилицом о бетон. Спорна препрека на тротоару је постојала најмање шест година пре предметне незгоде, а критична деоница пута осветљена је светиљкама уличне расвете, која се налази са супротне стране Улице ... и наспрам спорног места на тротоару (ширина тротоара је 1,5 м, а препрека на тротоару се налази на 1 м од коловоза и на 0,5 м од ивичњака поред зелене површине). До контакта са препреком на тротоару и пада тужиље дошло је на тај начин што је тужиља приликом кретања избегла опасност коју је створио бициклиста на тротоару, нагло мењајући свој правац кретања, а што је за последицу имало краће одсуство пажње и невољни контакт са препреком на тротоару, која је била довољна да доведе до губитка равнотеже и пада. Тужиља је адекватно реаговала на изненадну опасну ситуацију коју је створио непознати бициклиста, на напред описани начин, а конкретан изглед препреке, није био очекивана препрека на тротоару. Услед пада тужиља је претрпела физичке болове и страх и материјалну штету насталу поводом трошкова лечења.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом члана 2. тачка 12, члана 4. став 1. тачка 5, члана 9, 10, 67, 68. и 72. став 2. Закона о путевима, члана 133. став 1, 154. став 1. Закона о безбедности саобраћаја закључио да је тужени ЈП „Путеви Србије“ Београд одговоран за накнаду нематеријалне и материјалне штете тужиље и то као управљач јавног пута, док одговорност тужене Општине Уб произлази из одредбе члана 72. став 2. Закона о путевима, јер тротоар представља додатни елемент и опрему државног пута, који тротоар је изграђен за потребе насеља, због чега је и у надлежности одржавања од стране тужене општине, као јединице локалне самоуправе. С обзиром на то да редовно одржавања јавног пута обухвата нарочито поправку, замену, допуну и обнављање саобраћајне сигнализације и опрему пута, то је првостепени суд утврдио да су тужени ЈП „Путеви Србије“ Београд и Општином Уб били у обавези да отклоне наведени остатак од саобраћајног знака, који је остао у виду избочине на коловозу и представљао опасност по безбедно кретање пешака. Првостепени суд је одбио, као неоснован тужбени захтев тужиље у односу на тужено Предузеће за путеве „Ваљево“ АД Ваљево сматрајући да није пасивно легитимисан, с обзиром да закон није овластио туженог ЈП „Путеви Србије“ Београд као управљача јавног пута да своју одговорност за штету која настане корисницима по прописаним околностима пребацује уговором или на други начин на друга правна лица са којима је у пословним односима у вези са извођењем доказа на обезбеђењу трајног, непрекидног и квалитетног одржавања јавног пута, ради несметаног и безбедног обављања саобраћаја на њему.

По оцени Врховног суда, правилно је другостепени суд преиначио првостепену одлуку и обавезао тужено Предузеће за путеве „Ваљево“ АД Ваљево да солидарно са туженима ЈП „Путеви Србије“ Београд и Општином Уб, тужиљи накнади нематеријалну и материјалну штету, правилном применом материјалног права.

Супротно наводима ревизије туженог Предузећа за путеве „Ваљево“ АД Ваљево, правилан је закључак другостепеног суда да је тужено Предузеће за путеве „Ваљево“ АД Ваљево, као извођача радова заједно са наручиоцем радова одговоран за причињену штету тужиљи, јер је тужиља доказала постојање узрочно-последичне везе између извођења радова и настале штете, због чега је правилном применом члана 173, 174. и 207. Закона о облигационим односима овај тужени заједно са осталим туженима обавезан да солидарно тужиљи накнади претрпљену штету.

Наиме, Законом о путевима („Службени гласник РС“, број 41/18) у члану 2. став 1. тачка 12. прописано је да саобраћајна сигнализација и опрема јесу средства и уређаји за регулисање саобраћаја, саобраћајни знакови, ознаке на путу, уређај за давање светлосних саобраћајних знакова, браници или полубраници на прелазу пута преко железничке пруге, привремена саобраћајна сигнализација, светлосне ознаке на путу и друге ознаке на путу (опрема пута) у складу са прописима којима се уређује саобраћајна сигнализација; тачком 18. истог става прописано је да је тротоар посебно уређен део пута поред коловоза намењен првенствено за кретање пешака; тачком 54. истог става прописано је да је управљач јавног пута јавно предузеће, привредно друштво и други облици организовања који у складу са законом којим се уређује положај јавних предузећа могу да обављају делатности од општег интереса, док је тачком 60. истог става прописано да одржавање јавног пута јесте извођење радова и обављање услуга у оквиру постојећег путног земљишта којима се обезбеђује очување карактеристике пута у стању које је било у тренутку његове изградње или реконструкције и може бити редовно, рехабилитација и ургентно. Чланом 4. став 1. тачка 5. прописано је да јавни пут обухвата тротоаре, пешачке и бицикличке стазе на путном земљишту, док је тачком 8. прописано да јавни пут обухвата саобраћајну сигнализацију и опрему. Делатност управљања јавним путевима је од општег интереса и обухвата планирање, пројектовање, изградњу, реконструкцију, одржавање и заштиту јавног пута како је то прописано чланом 9. став 1. и став 2. тачка 1. Закона о путевима, а између осталог прописано је да управљање јавним путевима обухвата и уступање радова на пројектовању, изградњи, одржавању, реконструкцији и стручном надзору јавног пута (члан 9. став 2. тачка 4). Чланом 13. став 1. истог закона прописано је да је управљач јавног пута дужан да обезбеди трајно, непрекидно и квалитетно одржавање и заштиту пута, у циљу несметаног и безбедног одвијања саобраћаја укључујући и организацију наплате путарине, док је ставом 3. прописано да управљач јавног пута одговара за штету која настане корисницима пута због пропуштања благовременог обављања радова на одржавању пута прописаних овим законом, односно због извођења тих радова супротно прописаним техничким условима и начину њиховог извођења. Чланом 68. став 1. истог закона, прописано је да редовно одржавање обухвата скуп активности, мере и радове који се предузимају током дела или целе календарске године, на путној мрежи или на појединим деоницама пута, ради одржавања и очувања функционалне исправности јавног пута, путних објеката, саобраћајне сигнализације и опреме пута, док су ставом 2. истог члана ближе наведени који су то радови на редовном одржавању јавног пута. Чланом 72. став 1. истог закона прописано је да управљач државног пута одржава коловозну конструкцију као саставни део државног пута и саобраћајну сигнализацију на државном путу која пролази кроз насеље, осим уређаја за давање светлосних саобраћајних знакова и туристичке сигнализације.

Код утврђеног да је управљач јавног пута на коме се десила незгода тужени ЈП „Путеви Србије“ Београд у складу са напред цитираним одредбама Закона о путевима, те како је радове на управљању поверио туженом Предузећу за путеве „Ваљево“ АД Ваљево, то је правилан закључак другостепеног суда да је обавеза туженог Предузећа за путеве „Ваљево“ АД Ваљево да заједно са туженим ЈП „Путеви Србије“ Београд обезбеђује трајно, непрекидно и квалитетно одржавање и заштиту тог пута у циљу несметаног и безбедног одвијања саобраћаја на њему и одговара за штету која настане корисницима пута због пропуштања благовременог обављања радова на одржавању и заштити пута, а у складу са уговором о обављању послова на одржавању и заштити магистралних и регионалних путева закљученог 31.03.1992. године, којим су правни претходник туженог ЈП „Путеви Србије“ Београд (Дирекција за путеве Београд) као

наручилац радова и тужено Предузеће за путеве „Ваљево“ АД Ваљево, као извођач радова, регулисани своје међусобне односе везано и за одржавање и заштиту путева. Како је тужила 13.09.2020. године, у вечерњим сатима, шетајући се тротоаром Улице ..., запела за остатак саобраћајног знака – избочину која се налазила на тротоару, након чега је пала и ударила горњом вилицом о бетон, то произлази и одговорност туженог Предузећа за путеве „Ваљево“ АД Ваљево да заједно са туженим ЈП „Путеви Србије“ Београд накнади штету тужилји.

Имајући у виду напред наведено неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права и недостатку пасивне легитимације на страни туженог Предузећа за путеве „Ваљево“ АД Ваљево.

Са напред наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић